

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۲۴ شهریور ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تصویب شش فقره مرخصی
- ۳ - طرح گزارش کمیسیون عریض و مرخصی راجع بتقاضای مرخصی
- ۴ - شور دوم گزارش کمیسیون نظام راجع بنظام وظیفه
- ۵ - موقع دستور جلسه بعد . ختم جلسه

(مجلس چهار ساعت و ربع بعد از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز شنبه ۲۱ شهریور ماه را آقای (طوسی) منشی خواندند

۲۰ مرداد ۱۳۲۱ امده اند و کمیسیون عریض و مرخصی با درخواست ایشان موافقت اموده اینک گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس - موافقین با مرخصی آقای دکتر ضیاء برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . گزارش مرخصی آقای حمزه تاش .

آقای حمزه تاش بواسطه دوام کسالت و لزوم ادامه معالجه بر حسب تجویز و گواهی آقای امیراعلم و پزشک معالج

۱ - تصویب صورت مجلس |
رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (گفته شد خیر)
صورت مجلس تصویب شد .

۲ - تصویب شش فقره مرخصی |
رئیس - چند فقره گزارش از کمیسیون عریض و مرخصی رسیده است خوانده میشود : گزارش مرخصی آقای دکتر ضیاء آقای دکتر ضیاء بواسطه دوام کسالت و لزوم ادامه معالجه بموجب گواهی پزشکان معالج حرکت برای ایشان مضر است بنا بر این درخواست یکماه تمدید مرخصی از تاریخ

عین مذاکرات مشروح هشتاد و هفتمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غالبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

- غائبین با اجازه - آقایان : فاطمی - منکراده آملی .
- غائبین بی اجازه - آقایان : روحی - افندی - تولبت - دکتر ضیاء - فداش - شهردوست - فرخ - طالش - دکتر تاج بخش - محبت لاریجانی - مشار - مکرم افشار - ناصری - اکبر - امیر ابراهیمی - عطاء الله پالیزی - معتمد سنگ - یار احمدی - دبستانی - جهانشاهی آصف - سلطانی - نهرانچی - صادق وزیری - مسعودی - مستشار - دکتر لقمان - کامل ماکو .

درخواست یکماه مرخصی از تاریخ ۷ مرداد ۱۳۲۱ نموده اند کمیسیون عرایض و مرخصی با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس - موافقین با مرخصی آقای حمزه تاش برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد . گزارش مرخصی آقای روحی : آقای روحی برای انجام امور ضروری کرمان و شریک مساعی با مأمورین دولت در تهیه وسایل آسایش اهالی درخواست دو ماه مرخصی از تاریخ ۱۵ شهریور ۱۳۲۱ نموده اند کمیسیون عرایض و مرخصی با توجهائی که ایشان در ادوار گذشته و دوره حاضر درخواست مرخصی کرده اند و این درخواست بر حسب ضرورت و بموجب تلگراف کفیل استانداری کرمان که با قیام نمایندگان آنجا مخایره کرده اند لذا با دو ماه مرخصی آقای روحی موافقت نموده اینک گزارش آن بمرض رسید :

رئیس - موافقین با مرخصی آقای روحی برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد . گزارش مرخصی آقای کامل ما کوئی : آقای کامل ما کوئی برای انجام امر وصول مازاد غله شهرستان خوی و ماکو و مساعدت با مأمورین دولت در این موضوع درخواست یکماه تمدید مرخصی از تاریخ ۲۸ مرداد ۱۳۲۱ نموده اند کمیسیون عرایض و مرخصی با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن بمرض میرسد .

رئیس - موافقین با مرخصی آقای کامل ما کوئی برخیزند (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد . گزارش مرخصی آقای شاهرودی :

آقای شاهرودی درخواست هفده روز مرخصی از تاریخ ۲۵ اسفند ۱۳۲۱ نموده اند کمیسیون عرایض و مرخصی با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس - موافقین با مرخصی آقای شاهرودی برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد . گزارش مرخصی آقای فرخ : آقای فرخ درخواست یکماه مرخصی از اول شهریور ۱۳۲۱ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع

شده اینک گزارش آن تقدیم میشود .

رئیس - موافقین با مرخصی آقای فرخ برخیزند (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد .

۳ - طرح گزارش کمیسیون عرایض راجع به تقاضای مرخصی آقای ثقة الاسلامی

رئیس - آقای لاریجانی .

(آقای لاریجانی مخبر کمیسیون عرایض و مرخصی گزارش کمیسیون مبنی بر تقاضای مرخصی آقای ثقة الاسلامی را اینطور خواندند)

آقای ثقة الاسلامی موقع تشکیل و رسمیت مجلس شورای ملی در دوره دوازدهم برای معالجه خود و خاله شان در برلن متوقف بوده و بر طبق گواهی نامه هائیکه اخیراً به مجلس شورای ملی تقدیم داشته بعلمت امتداد کسالت نمیتوانسته است حرکت نماید بعد از حضور در مجلس برای مدت غیبت خود طبق مدارک تقدیمی که جمعا سیزده ماه و بیست و یک روز است تقاضای مرخصی نموده که در واقع بمنزله تشخیص عذر موجه محسوب شود ولی کمیسیون هائی که در خلال این مدت تشکیل شده بود بعلمت اینکه آقای ثقة الاسلامی مدارک مقتضیه را دائر بر کسالت خود ارائه نداده بودند از اظهار نظر خود داری کرده اند اینک کمیسیون عرایض با توجه به مدارک بالا بطریق زیر گزارش و نظریه خود را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد . نظر باینکه کمیسیون فعلی برای اظهار نظر در امور دوره گذشته صالح نمیباشد بنابراین از مجلس شورای ملی درخواست میشود که مستقیماً تکلیف قبول یا رد این تقاضا را معلوم فرماید - بدیهی است در صورت قبول چون اعتبار حقوق این مدت مطابق قانون محاسبات عمومی بایستگائی شده باید در ضمن لایحه متمم بودجه تأمین گردد .

رئیس - آقای اعتبار :

اعتبار - عرض کنم بنده تا بحال که خاطر ندارم يك همچو چیزی از کمیسیون عرایض به مجلس آمده باشد البته کمیسیون عرایض چه مال این دوره و چه مال دوره قبل این حق را دارد

که اگر يك نماینده مرخصی خواسته است یا مرخصی بوده است و مدت آن منقضی شده یا مجلس تمام شده و فرصت نشده اظهار نظر بکنند در دوره بعد اظهار نظر کنند و در دوره بعد با دلایلی که بنظرش موجه میآید نظر خودش را به مجلس بدهد ولی این گزارش تاز کمی دارد اینطور گفته است آقای ثقة الاسلامی این تقاضا را کرده اند اینهم مدارک حالا بسته باین است که مجلس قبول بکنند یا نکنند و بنده خیال میکنم که بایستی کمیسیون در این باب اظهار نظر کند و دلایل را هم در ضمن گزارش بگوید اگر دلایل واقعاً وارد است و ایشان این حق را داشته اند هیچ مانعی ندارد که کمیسیون موافقت کند و گزارش آنرا به مجلس بدهد و اگر دلایل هم وارد نیست رد کند آوقت خبر ردش را به مجلس بدهد مجلس هم اگر نظر کمیسیون را در قبول تصدیق کرد که تصویب میشود و اگر رد کرد که تکلیفش معلوم میشود . در هر حال بنده معتقدم که کمیسیون عرایض و مرخصی چون مسئولیت در این کار دارد باید اظهار نظر قطعی بکنند یعنی یا رد بکنند یا قبول بکنند .

رئیس - آقای دکتر جوان .

دکتر جوان - بنده با آن قسمتی که آقای اعتبار فرمودند که اساساً بایستی کمیسیون اظهار نظر بکنند موافق هستم و بعقیده بنده هم این گزارش قابل طرح نیست یعنی حقیقتاً نمیشود این گزارش مورد نظر مجلس واقع شود و رأی گرفته شود و اساساً بی موضوع است چون معلوم نیست بچه چیزی رأی داده میشود و بعلاوه این مرخصی راجع به دوره دوازدهم است و حالا دوره سیزدهم است و نمیتواند این مجلس به مرخصی دوره دوازدهم رأی بدهد حالا اگر بعنوان پرداخت حقوق یا بعنوان دیگر در بودجه اصلاحاتی میشد عنوان علیحده داشت ولی ما نباید برای يك دوره ای که منقضی شده و نمایندگان فعلی از آن بی خبر هستند برای يك نماینده مرخصی تصویب کنیم این کار اصلاً مورد ندارد و کمیسیون هم بعقیده بنده نمیتواند در این مورد تصمیم بگیرد .

رئیس - آقای اورنگ :

اورنگ - عرض کنم که آقای ثقة الاسلامی در آن

دوره مرخصی داشتند و برای معالجه به خارج رفتند و از آنجا هم رئیس مرخصخانه و اطبای معالجشان نوشته اند که قادر بحرکت نیستند و حرکت ایشان غیر مقدور است باین ملاحظه معالجه ایشان ، مداوای ایشان چندی در آنجا طول کشید و در آنجا ماندند و اینجا که آمدند اسناد و مدارکشان را به کمیسیون عرایض و مرخصی دادند و آن اسناد و مدارک را هم بنده خودم دیده ام و سایر رفقا هم دیده اند در این موقع کمیسیون عرایض و مرخصی وارد رسیدگی این موضوع شده است و همینطور که آقای اعتبار فرمودند کمیسیون یا باید آن مدارک را معتبر تشخیص بدهد یا غیر معتبر ولی تازه وقتی کمیسیون عرایض این اسناد را معتبر دانست پرداخت آن و محاسب و طرز پرداختش بنظر مجلس شورای ملی است لیکن این مدارک یا معتبر است بنظر کمیسیون یا معتبر نیست این اندازه کمیسیون باید اظهار عقیده بکنند که این مدارک معتبر است یا نه ما که امید داریم آن تصدیقی را که رئیس مرخصخانه بران یا رئیس مرخصخانه فراسه داده است معتبر است یا نه این را باید کمیسیون عرایض و مرخصی یا معتبر تشخیص بدهد یا غیر معتبر و اظهار نظر بکنند و خبرش بیاید به مجلس شورای ملی و مجلس میگوید چون مدارک معتبر است با این که مربوط به دوره گذشته است ما رأی میدهم و اینهم محل پرداخت حقوق است اما اعتبار مدارک و عدم اعتبار آنرا باید کمیسیون عرایض و مرخصی معین کند .

رئیس - آقای اعتبار :

اعتبار - این قسمتی که آقای دکتر فرمودند این اشکال بنظر بنده وارد نیست برای اینکه الآن در کمیسیون بودجه ما يك مصوبائی را داریم پیشنهادی میکنند برای طلب يك مستخدمی و در موقع خود یا محل داشته یا محل نداشته است بالاخره ما هم تصویب میکنیم پس این اشکالی ندارد و اگر کسی حقاً طلب داشته باشد از امسال بسال دیگر هم بشود این مانعی ندارد فقط يك تصویب مجلس شورای ملی لازم است (دکتر جوان - بر حسب پیشنهاد دولت باید باشد) فسوق نمیکند البته دولت هم باید نظر خودش را بگوید . بطور خلاصه

نظر بنده این است که کمیسیون مربوطه باید بگوید این طلب صحیح است یا صحیح نیست آنوقت مجلس هم اظهار نظر میکند بعد از آنکه مجلس نظر خودش را اظهار کرد البته یا قبول میشود یا رد میشود.

رئیس - آقای لاریجانی .

لاریجانی (مخبر کمیسیون عریض و مرخصی) - عرض کنم آقای اعتبار فرمودند که کمیسیون باید در قسمت گواهی پزشکی که آقای نفة الاسلامی به کمیسیون ارائه داده اند اظهار نظر بکنند اگر به گزارش کمیسیون توجه نفرمایند ملاحظه خواهند فرمود که گواهی و مدت غیبت ایشان را کمیسیون تصدیق کرده منتهی دو موضوع است که بایستی حل شود یکی اینکه اگر الان کمیسیون این مرخصی را تصویب کنند حسابداری مجلس نمیتواند حقوق آرا بپردازد برای این که مطابق قانون محاسبات دو سال گذشته و سال مالی آهم تمام شده این موضوع را کمیسیون غیر از اینکه مدت مرخصی و تقاضای ایشان و صحت تقاضای ایشان را بمرض مجلس برساند کار دیگری نمیتواند بکند چرا؟ برای اینکه اگر بخواهد کمیسیون این مرخصی را تصویب بکند ملازمه دارد که حسابداری بتواند حقوق ایشان را بپردازد و حسابداری نمیتواند بدهد چون مدت سال مالی آن گذشته است این بود که کمیسیون مدت تقاضای ایشان و صحت گواهی پزشکی که تصدیق و تأیید کسالت ایشان را کرده بمرض مجلس برساند بقیه آن با مجلس است و مجلس یا رأی میدهد یا رد میکند این که فرمودند سابقه ندارد صحیح است یا حالا چنین سابقه نبوده ولی برای اینکه آقای نفة الاسلامی شخص با شرافتی هستند (بمبنی اسفندیاری) همه با شرافت هستند) البته همه با شرافت هستند مقصود این است که آقای نفة الاسلامی نمیتوانند باین وسیله جلب منفعت بکنند طلبی دارند طلب ایشان بموجب قانون محاسبات عمومی تصدیق مجلس را لازم دارد و فعلاً کمیسیون نظر خودش را داده است و باقی بسته بنظر مجلس است و غیر از این وظیفه کمیسیون نبود و کمیسیون موافق است باینکه سیزده ماه و بیست روز

ایشان مطالب هستند و محق هستند در این حقوق (بلیل سمعی گزارش کمیسیون این منظور را نمیرساند) اگر عبارت وافی نیست و ناقص است ممکن است دوباره اصلاح کنیم و به مجلس شورای ملی تقدیم کنیم (صحیح است).

رئیس - آقای طوسی .

طوسی - اگر آقایان موافقت نفرمایند تا وقتی که این خبر حاضر شود موضوع برود در جلسه خصوصی و در آنجا قبلاً تکلیفش معلوم شود اگر آقایان موافقت بکنند باین ترتیب تصور میکنم بهتر است .

اورنگ - خبر حاضر شود و بیاید به مجلس .

عده از نمایندگان - این مربوط به مجلس نیست برود در جلسه خصوصی .

رئیس - پس فعلاً از دستور خارج میشود و دوباره میرود به کمیسیون .

۴ - شور دوم گزارش کمیسیون نظام راجع به نظام وظیفه

رئیس - شور دوم گزارش کمیسیون نظام راجع به نظام وظیفه مطرح است . ماده ۲۳ :

فصل دوم - مناطق سربازی .

ماده ۲۳ - در هر يك از استانهای کشور بنابر پیشنهاد اداره نظام وظیفه و تصویب وزارت جنگ يك منطقه سربازی تشکیل میشود .

رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - بنده میخواستم تذکر بدهم که این قانون نظام وظیفه خیلی طرف احتیاج است و بایستی هر چه زودتر از مجلس بگذرد که تکلیف اشخاصیکه مشمول هستند و تکلیف وزارت جنگ و اداره نظام وظیفه معلوم باشد (صحیح است) چون الساعه در عمارت مجلس در خارج يك عده زیادی اشخاص بودند از افراد این کشور و جوانان تحصیل کرده و مستخدمین دولت که همه بلا تکلیف هستند و امیدوارند آقایان نمایندگان هر چه زودتر تکلیف آنها را معلوم کنند این است که تقاضا میکنم آقایان التفات نفرمایند و زودتر تکلیف این قانون را همین نفرمایند و مردم

و مجلس دولت را از این گرفتاری نجات بدهند (صحیح است) رئیس - موافقین با ماده ۲۳ برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد . ماده ۲۴ :

ماده ۲۴ - هر يك از مناطق سربازی بنا به مقتضیات مرکب از چند حوزه اصلی و فرعی سربازی خواهد بود . رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۳۳ :

فصل سوم - احضار مشمولین .

ماده ۳۳ - اشخاصی که به سن سربازی میرسند بایستی به محض انتشار آگهی برای روشن شدن وضعیت و اعزام بخدمت به حوزه سربازی گیری مربوط و در صورت اقامت در خارج از حوزه مربوطه به نزدیکترین حوزه سربازی گیری محل اقامت مراجعه و خودشان را معرفی نمایند .

رئیس آقایان اوار .

انوار - این جا میگوید : اشخاص که به سن سربازی میرسند بایستی به محض انتشار آگهی برای روشن شدن وضعیت و اعزام بخدمت به حوزه سربازی گیری مربوط و در صورت اقامت در خارج از حوزه مربوطه به نزدیکترین حوزه سربازی گیری محل اقامت مراجعه و خودشان را معرفی نمایند . بیشتر شکایات که خود آقایان هم مستمعین هستند ناشی از همین عبارت است که فوراً بامیثوند سرباز میگردند که شما مأمور هستید که برای روشن شدن وضعیت خودتان بیایید آنوقت میانند در اینجا و سرگردان میمانند بدون اینکه يك جواب حسابی به آنها بدهند این ها اواقعی است که از سابق همینطور بود و باید برداشته شود باید طوری باشد که تکلیف این سرباز فوراً معلوم شود و موجبات معطل کردنش را فراهم نکنند میباید اعلان میکنند که بیایید اینها هم اطاعت میکنند وقتی میباید همینطور اینها را سرگردان میکنند امسال هم همینطور بود و هکتها حالا چه میکنند این معطلی ها و این وضعیت برای پول گرفتن است که پول بگیرند حالا بنده کاری ندارم اما باید يك ترتیبی بشود و يك الزامی نسبت بمناطق سربازی گیری بشود و اصلاحی نسبت باین موضوع بشود که

تکلیف این مردم بیچاره معلوم باشد معاون وزارت جنگ - آقایان اوار اگر در جلسه کمیسیون تشریف آورده بودند ملاحظه میفرمودند که ما مخصوصاً حوزه های اصلی و فرعی درست کرده ایم و حوزه های فرعی را طوری ترتیب داده ایم که برای یک نفر بیست و چهار ساعت بیشتر ایاب و ذهاب نخواهد بود این مشمول میرود آنجا و تکلیفش را معلوم میکنند اگر بناست که برود میرود به حوزه اصلی و تکلیفش معلوم میشود و با این حال تصدیق میفرمائید که بیش از يك روز معطلی ندارد چون در سابق ما حوزه ها مان خیلی کم بود و حالا حوزه ها را خیلی زیاد کرده ایم و برای رفع این محذور این کار را کرده ایم . میخواستم عرض کنم در ماده هم يك جا بنظرم نوشته شده سربازی گیری مربوط جای دیگر نوشته شده حوزه مربوطه هر دورا مربوطه بنویسیم که باینی با هم نداشته باشد

رئیس - آقای افشار

افشار - تذکری را که آقایان اوار فرمودند موضوعش خیلی مهم است و یکی از موامری که مأمورین نظام وظیفه استفاده میکنند و اسباب سوء استفاده آنها میشود و از مردم پول میکشند همین موقع است که باینوسیله رعیت بیچاره را ده روز پانزده روز بیست روز از کارش باز میدارند و می اندازند قلاب سناک در کوچه و متضرر میشود و بعد هم معلوم نیست که این را بسربازی خواهند برد یا نه و این بلا تکلیفی برای مردم ایران فوق العاده گران تمام میشود و راه دخلی است برای مأمورین نظام و در این قانون متأسفانه سانسسیون و مجازاتی وضع نشده است که مأمورین نظام وظیفه ناچار مدتی بایستی وضعیت آن مشمول را روشن بکنند این جا که میگوید وضعیت او را روشن بکنند قید نشده است فلانکس که مشمول شده است این ده روز میتواند بلا تکلیف بماند یا ده ساعت تکلیفی این جا معین نشده است لهذا مأمورین نظام وظیفه ولایات اگر بخواهند از این راه استفاده کنند چنانچه در گذشته هم استفاده میکردند این را بهانه قرار خواهند داد و اسباب زحمت مردم میشوند این است بنده تقاضا دارم در این

ماده تکلیفی معین شود که تا يك مدت معینی وضعیت مشمولین را روشن بکنند بنده این جا پیشنهاد کردم يك هفته و بنظر بنده يك هفته هم زیاد است در ظرف سه روز و الان هم پیشنهاد خودم را اصلاح میکنم که در ظرف سه روز وضع مشمولین را موظف است روشن بکنند که اگر روشن نکردند خودم مشمول حق دارد بر گردد به مسکن خودش .

معاون وزارت جنگ - بنده میخواستم استدعا کنم از آقای افشار که خوب بود در جلسات کمیسیون تشریف میداشتند یا لااقل يك مراجعه به قانون میفرمودند . در فصل سوم در مورد احضار مشمولین سراً نوشته شده است که در شهرها این کار به شهربانیها محول میشود و در ماده ۳۶ هم نوشته شده است : حوزه های اصلی مکلفند محل گرد آوری مشمولین را در حوزه های فرعی طوری تعیین نمایند که مشمولین برای حضور در مراکز معینه بیش از ۳۶ کیلومتر مجبور به طی مسافت نباشند . بنابراین وقتی حوزه فرعی رفت در يك نقطه نزدیکی و طوری بود که دهاتی در اطراف او بود میتواند يك روزه برود و حوزه سر باز گیری هم در يك روز اداره میکند اعلان میکند اشخاص که مشمول خدمت هستند و واجد شرایط هستند بیايند و آنها که آمدند این کمیسیون آنها حاضر است و تکلیف او را معلوم میکند و آن کمیسیون که آنها تشکیل شده است با حضور نماینده وزارت کشور است و تکلیف این سر باز را معلوم میکند یا میگوید برو به منزلت یا میگوید برو به حوزه اصلی آن ترتیبی که چندین صد سر باز در يك حوزه جمع میشدند برای این بود که يك حوزه بود برای يك حوزه فرمانداری ولی حالا ما برای تمام کشور پانصد و پنجاه حوزه فرعی قائل شدیم و ابدأ ترتیب سابق پیش نمی آید . موضوع دیگری را که بنده میخواستم تذکر بدهم نه برای این است که تیرگه برای افسران قائل شوم بلکه يك حقیقتی است که میخواهم بسم آقایان برسالم که راشی سر باز است و مرتشی آن افسر یا مأمور شهربانی یا مأمور وزارت کشور اگر روحیه ملت طوری بشود که سر باز سر موعد بخدمت سر بازی حاضر شود بنده قول میدهم کسی

فرمودند راشی و مرتشی و تقصیر را بگردن مشمولین قرار دادند اینطور نیست مشمول بدبخت چیزی ندارد و نمیخواهد رشوه بدهد از پنجاه فرسخ راه از ده آمده است در شهر و منتظر است که تکلیف او معلوم شود او اگر دو روز سه روز هم بخواهد بماند پدرش در می آید جاندار زندگانی ندارد و وسیله برای ماندن ندارد مجبور است برود آنجا رشوه بدهد و تکلیف خودش را معلوم کند و آن مأمور هم تا رشوه نکیرد تکلیف او را معلوم نمیکند . پیشنهادی هم در این خصوص تقدیم کرده ام .

رئیس - آقای طباطبائی .
طباطبائی (رئیس کمیسیون نظام بجای مخبر کمیسیون نظام) - اگر مواد را هم درست بخوانند اشکال زیادی باقی نمی ماند برای اینکه این قانون قانون اولی نیست که تصویب شده و به مرتضی مجلس رسیده . قانون اول نظام وظیفه در ۱۳۰۴ آمد بمجلس قانون دوم در ۱۳۱۰ و قانون سوم در ۱۳۱۷ و این قانون چهارم است یعنی شور اول این قانون قانون چهارم بود و شور دوم را می شود قانون پنجم حساب کرد (آزادی - تکرار بفرمائید) در ۱۳۰۴ يك قانون آمد این جا و در ۱۳۱۰ يك قانون دیگر و در ۱۳۱۷ يك قانون دیگر آمد و حالا این قانون هم دو مرتبه بمجلس آمده شور اول آمد و مطرح شد آقایان وقت فرمودند و برای شور دوم بر گشت به کمیسیون و حالا آمده است بمجلس . این که عرض کردم آقایان بگذردی توجه بفرمائید برای این بود که هیچ سابقه نداشت و آقایان اینطور فرصت نداشتید که همه تان تشریف بیاورید به کمیسیون و هر طور هم دلتان میخواهد قانون را اصلاح کنید توجه بفرمائید چه عرض میکنم ؟ يك قانونی نوشته بودند آورده بودند این جا و آقایان هم بدون اینکه قانون را خوانده باشند تصویب کردند و حالا روزگار بشما فرصت داد و شور اول را آزادانه گذرانید (دکتر جوان - هیچ فرقی نکرده است) برای شور دوم که قانون بر گشت به کمیسیون اکثر آقایان تشریف آوردند در کمیسیون حتی بمجال دادند البته ما از افکار آقایان و پیشنهاد آقایان و نظریات آقایان کمال استفاده را کردیم اعضا کمیسیون

شش نفر بودند ولی عده ای که حاضر میشدند در کمیسیون همیشه چند برابر این عده بود (افشار - اینسکه دلیل نیست) بله آقا اعتراض کردند به بنده که چرا چهار دفعه را پنج دفعه حساب کردی حالا جواب آرا میدهم . عرض کنم اگر آقایان مواد را مطالعه بفرمائید توجه بفرمائید که این خلجان فکری که برای آقایان پیش می آید اینطور نیست و این دقت ها شده است لاعلمی تعیین که نیست . در این ماده مینویسد در آن آگاهی که از طرف اداره نظام وظیفه منتشر میشود و اول فروردین است در آن جا معین میکنند که از فلان روز تا فلان روز من سر باز میگیرم (دکتر جوان - این را نوشته است) این جا نوشته است اداره نظام وظیفه بر حسب کیفیت و مقتضیات هر محلی در فروردین ماه مشمولین را در سرتاسر مملکت احضار میکند با يك تفاوت پنج روز شش روز پس و پیش اگر در قانون تصریح میکرديم دست و پای اداره نظام وظیفه بسته میشد اگر اینجا تصریح کنید از پنجم فروردین تا دهم فروردین اداره نظام وظیفه آتو فت دست و بالش بسته است یا بفرمائید از پنجم تا دهم فروردین ماه بنویسند و بنویسند فقط پنج روز با سه روز . يك جاهست در ظرف سه روز اداره نظام وظیفه این وظیفه قساوی را میتواند انجام بدهد ولی در بعضی جا ها در ظرف سه روز نمیتواند انجام کند از این نظر اگر محدود بفرمائید بدور روز و سه روز و چهار روز و پنج روز این عیب پیدا میشود از آن طرف اگر بنویسید (یعنی روز را معین بفرمائید) از اول تا دهم فروردین فرض بفرمائید تا دهم اوشتید بعضی جا ها اداره نظام وظیفه اصلاً میتواند این کار را از اول تا دهم فروردین ماه انجام نماید ولی در بعضی جا ها این کار را نمیتواند اصلاً عملی نکند بنا بر این برای اینسکه دست و بال اداره نظام وظیفه از لحاظ انجام وظیفه قانونی که بر عهده اوست باز باشد این جا روز معین نشود و محدود نشود بهتر است که در این چند روز این عمل را انجام دهد یا از فلان تاریخ ما هم در ماده محدود نکردیم عمل او را با يك روز معینی اصلاً معمولاً اداره نظام وظیفه در فروردین ماه در تمام مملکت شروع

می کند باحضر مشمولین و در آگهی که منتشر می کند معین می کند که آقا از فلان روز تا فلان روز بیاید خودتان را معرفی کنید و دیگر ارفاق و تسهیلی که شده است این است که هر مشمولی بیشتر از شش فرسخ احضار نمی شود بخلاف سابق که سی فرسخ و چهل فرسخ و پنجاه فرسخ و شصت فرسخ اینها را احضار می کردند حالا حوزه های فرعی تشکیل میشود اگر چهار فرسخ و پنج فرسخ فاصله او تا حوزه فرعی بود که مشمول آنجا هست و در آن حوزه است و می رود اگر بیشتر است که آنوقت مأمورین میروند بسراغ مشمول

دکتر جوان - درست ملتفت نشدید آقا.

طباطبائی - خوب اگر من ملتفت نشدم حالا بفرمائید اشکالش در کجاست؟ عرض کنم که این حوزه های فرعی را در ماده بعد ملاحظه میفرمائید ممکن است بطور سیار انجام وظیفه نمایند و این هم از لحاظ تسهیلاتی است که برای انجام این منظور و برای رفع مزاحمت از مردم پیش بینی شده که پیش اشتباه داشت؟ (خنده نمایندگان - صحیح است)

ممهذابنده موافق هستم با هر گونه تسهیلی که برای مردم فراهم شود و اگر نظر آقایان در این ماده و در این فصل و در فصول بعد هر نوع تسهیلی باشد که برای مردم مفید باشد و بخواهند برای مشمولین فراهم نمایند بنده صددر صد موافقم (صحیح است)

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده استدعا میکنم آقای سرایب ریاضی این مطلب را درست دقت و توجه بفرمایند و آن این است که غالباً در وضع قوانین در ایران اشتباه می کنند و حال آنکه چیزی را که در وضع قوانین و اجرای قوانین مؤثر است باید آنرا در نظر داشت و آن روحیه مملکت و روحیه افراد مملکت است (صحیح است) قانون را باید همیشه از لحاظ روحیات يك مملکت و روحیات احتیاجات عمومی و از نظر اخلاق عمومی مملکت وضع کرد و نوشت (صحیح است) بمفیده بنده یکی از

ترقی شان در این است که مردم را بچرانند و پدر مردم را در بیاورند حالا وظیفه مردم و دولت و مجلس چیست؟ وظیفه دولت و مجلس این است که حتی الامکان تماس مأمورین را با مردم کمتر بکنند (صحیح است) تا این فساد اخلاق و این چیزهایی که آقای افشار توضیح دادند و البته يك قسمت صحیح است از بین برود آقا این غیر از آن موضوعی است که آقای طباطبائی فرمودند مناطق متعدد تشکیل دادید یا ۳۶ کیلومتر کردید این درست ولی باید جلوی معطلی مردم و سوء استفاده مأمورین را گرفت (صحیح است) يك مدتی را معین کنید دو روز پنج روز هفت روز ده روز منظور ما جلوگیری از معطلی مردم است. ملاحظه بفرمائید مشمولان را احضار میکنید میگویند از اول تادهم فروردین باید مشمولین بیایند خوب آنها هم از اول تادهم فروردین مشمولان نمیپذیرند. بله؟ (صحیح است) اعتناء هم نمیکنند پس فردا هم بمجردی که مشمول برگشت میگویند او ایامدی پدرش را هم در میآورند بنابراین بنظر من بهتر است که شما کاملاً موافقت بفرمائید و بگذارید که این مأمورین مستولی بر مردم بشوند مأمور باید وظیفه خودش را انجام بدهد و بس (صحیح است) و این نوع وسائل سوء استفاده را باید از مأمورین گرفت تا بروند و فقط کار خودشان را انجام بدهند و بی جهت اسباب زحمت مردم را فراهم نکنند این پیشنهاد و نظری را که آقای افشار دادند و رفقای مجلسی ما هم موافق هستند این فقط برای این است که مأمورین سوء استفاده نکنند و زودتر تکلیف مردم معلوم شود.

عده الزمانندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای طوسی

طوسی - البته آقایان میفرمایند مذاکره در این مطلب کافی است برخلاف نظر بنده که معتمد هر قدر در این زمینه بیشتر صحبت بشود با تمام این حرفها که این قانون مابه الامتلاء مردم و مملکت است باز هر قدر در این موضوع صحبت بشود بهتر است. اما خیلی متأسفم (الان یکی از آقایان به بنده اعتراض می کنند که چرا این جا صحبت می کنم و پشت

تربون نمی آیم عرض میکنم که در ماده ۱۰۶ درست است که مینویسد باید پشت تربون صحبت بشود ولی در آخر همان ماده در نظامنامه داخلی میگوید اگر خواست خلاصه صحبت کند می تواند در محل خودش هم حرف بزند بنده هم خیلی مختصر عرض میکنم (که تذکر بدهم و عرض کنم که در پیشنهادات آقایان نمایندگان ضمن شور اول بهیچوجه توجهی نشده و این کمیسیون محترم نظام بهیچوجه ترتیب اثر ندهد پیشنهادات آقایان نمایندگان نداده است اینکه می فرمایند آزادگان گذاشتند. بلی آزاد بود اگر باول خبر کمیسیون يك مراجعه بفرمائید ملاحظه خواهید فرمود که همان خبر خودش نشان میدهد که کوچکترین ترتیب اثری هم برایش قائل نشدند بنده بخاطر دارم که قریب شصت پنج شش نفر از آقایان نمایندگان يك موضوعی را پیشنهاد کردند و بهیچ وجه این پیشنهاد مورد توجه آقایان واقع نشد و بعد برای شور دوم هم گزارش میدهند بمجلس شورای ملی با آب و تاب و تعریف هم می کنند درست است بنده نمیگویم اینطور نیست ولی توجهی به پیشنهادات نشده (صحیح است) حالا اگر آقایان مذاکرات را تکافی نمییدانند که بنده در اطراف این موضوع عریاض خودم را عرض کنم

طباطبائی - عرض کنم الان یکی از رفقای محترم بمن نوشته است که این صحبتی که شما کردید مقصود آقایان راجع برسیدگی بوده احضار بنده بهشان جواب عرض کردم مدت رسیدگی است نه مدت احضار او گرفته بودم فرمودند که این فصلی را که ما داریم گفتگویی کنیم راجع باحضر و صرفاً مربوط باحضر مشمولین است فصل سوم است و احضار مشمولین وقتی که رسیدید بفصل پنجم آنجا راجع است برسیدگی پوشمیت مشمولین و این نقص ناشی از این است که بعضی از آقایان توجه کامل بمواد قانون نمی فرمایند. اینکه آقای طوسی فرمودند توجه به پیشنهادها شده باید بایشان عرض کنم پیشنهادات آقایان اعضاء محترم کمیسیون و آقایانی که شریک داشتند در کمیسیون نظام اینطور نیست و ما برخلاف ترتیب يك متوجه دیگری را گرفتیم و عرض اینکه اول مواد را بخوانیم

اولن پیشنهادات چاپی را یکمرتبه خواندیم

یکی از نمایندگان - ورد کردید

طباطبائی - اول در آنها یکی یکی دقت کردیم يك قسمت در این پیشنهادها عرض کنیم که درست و خوب مناسب نبود و معنی نداشت ناچار گذاشتیم برای اینکه با مواد بخوانیم

معدل - یعنی چه معنی نداشت آقا؟ یعنی فارسی نبود **طباطبائی** - بله . خوب معنی نداشت (خنده نمایندگان) بعد وقتی که مایک دور تمام این پیشنهادات را خواندیم و کاملاً دقت کردیم رویش يك مقداری از آنها را کنار گذاردیم و متن قانون را گرفتیم مواد را که خواندیم در هر ماده اگر پیشنهاداتی در اطرافش بود مجدداً پیشنهادات مربوط بآن ماده را دوباره بخواندیم البته بعضی از پیشنهادات بود که مفید بود و خوب بود و مورد توجه واقع شد و ازش استفاده کردیم بعضی از آنها هم از روی دقت و مطالعه تنظیم شده بود آنها را هم ناچار رد کردیم آقای طوسی .

طوسی - معذرت میخواهم استدعا میکنم ببخشید . یکی از آنها را نشان بدهید .

طباطبائی - خیلی خوب بمواد که رسیدیم نشان میدهم .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای افشار :

پیشیهام میکنم بآخر ماده ۳۳ علاوه شود که وزارت جنگ موظف است که تا يك هفته وضعیت آنها را روشن نماید

طباطبائی - یکمرتبه دیگر خوانده شود . (بشرح سابق خوانده شد)

معاون وزارت جنگ - اجازه بفرمائید يك توضیحی بنده عرض کنم تا همه آقایان محترم هم متقاعد بشوند . آقای

دشتی فرمودند که قوانین ما باید جنبه عملی داشته باشد این موضوع يك هفته پاره روز این عملی نیست برای مملکت ایران اجازه بفرمائید مادر آئین نامه که باید با وزارت کشور تنظیم کنیم در آن آئین نامه وضعیت را به بینیم و تعیین کنیم و چون متمم شده ایم که آئین نامه را در کمیسیون مجلس بیاوریم

این موضوع را هم در آئین نامه تعیین میکنیم ولی يك موضوع را باید عرض کنم راجع بمدت يك هفته یا پانزده روز اگر میل دارید بگذارید بنده مخالفتی نمیکنم ولی بتمه عملی نمیدانم مثال هم عرض میکنم در ۲۰ اسفند يك طیاره از یکی از دول متفق ما مفقود شد و از ما خواهش کردند بهر وسیله شده این طیاره را پیدا کنیم تا گزارشات بتمام فرماندهان لشکر و امنیت و غیره شد چنانکه آن به نفری که در آن طیاره کشته شده بودند پانزده روز پیش در اشتران کوه لرستان دفن شد ملاحظه بفرمائید وقتی که پنج ماه بگذرد تا چنانکه يك نفری را پیدا کنند فرض بفرمائید آن سربازی که در آنجا هست ما چه طور در ظرف يك هفته پاره روز می توانیم

همه نمایندگان

امیر تیمور - واقعا هیچ بهتر از این استدلال نمیشود

معاون وزارت جنگ - و در ظرف يك هفته واقعا دسترسی نداریم

همه نمایندگان - (زنگ رئیس)

رئیس - چرا نمی گذارید صحبت کنند آقا . بگذارید صحبت کنند . یعنی چه ؟

افشار - بجای وزارت جنگ حوزه های سرباز گیری مرقوم بفرمائید

طباطبائی - جایش این جایست این مربوط برسیدگی وضعیت مشمولین است و در فصل خودش باید مذاکره شود

دکتر جوان - جایش همین جا است

افشار - بله جایش همین جا است

طوسی - اجازه بفرمائید خوانده شود .

پیشنهاد میشود بآخر ماده ۳۳ علاوه شود که حوزه های مربوطه سرباز گیری موظف هستند تا يك هفته وضعیت آنها را روشن نمایند

معاون وزارت جنگ - حوزه های اصلی یا فرعی چون يك حوزه اصلی داریم يك حوزه فرعی بحوزه های فرعی دستور بدهند عرضی ندارم ولی فاصله حوزه های اصلی تا فرعی خیلی راه است

پیشنهاد آقای دشتی :

مدت معطلی و توقف در هر حوزه از پنج روز تجاوز نخواهد کرد و الا مشمول میتواند بمحل خود عودت کند .

دشتی - عرض کنیم مدتی را که شما معین کرده اید برای رسیدگی غیر از مدتی است که برای احضار معین میشود ما برای جلوگیری از معطلی اشخاص پیشنهاد کردیم شما

مینویسید بیست روز يك ماه باز هم معطل میکنند در آنجا و مقصود ما این است که آنجا که مشمول میآید و خودش را معرفی میکنند و میرود پیش از پنج روز نباید طول بکشد شما

مدت آن را هر جور میخواهید معین کنید برای خودتان معین کنید يك جاده روز يك جا پنج روز آن اشکالی ندارد ولی مقصود ما این است که در آن حوزه که میآید اسمش را بنویسد و خودش را معرفی کند پیش از پنج روز بایستی معطل

بشود تا از کار و زندگانی خودش باز نماند یا بگوید تو مشمول هستی بیا و بمان یا میخواهیم برو بی کارت و اگر از پنج روز هم تجاوز کرد حق داشته باشد برود بی کارش بمحل خودش .

جمعی از نمایندگان - تعیین تکلیف پیشنهاد آقای افشار شد .

الوار - تبصره پیشنهادی بنده چه شد ؟

لقابت - باز هم پیشنهاد در همین زمینه است .

طوسی - پیشنهاد آقای افشار است توجه بفرمائید استدعا میکنم تا تکلیفش معلوم شود .

اعتبار - آقا شما میخواستید باید یکی یکی بخوانید تا تکلیفش معلوم شود .

رئیس - پیشنهاد آقای افشار را بخوانید .

پیشنهاد میکنم بآخر ماده ۳۳ علاوه شود حوزه های مربوطه سرباز گیری موظف هستند که تا يك هفته پس از معرفی سرباز وضعیت او را روشن نمایند .

طباطبائی - اینکه نه انشاء دارد و نه معنی دارد آقا .

طوسی - درست میکنند ملاحظه اصلاح میکنیم دوباره میخوانم .

رئیس - موافقین با پیشنهاد آقای افشار بر خیزند (عده کمی برخاستند) رد شد .

پیشنهاد آقای دشتی :

مدت معطلی و توقف در هر حوزه از ۵ روز تجاوز نخواهد کرد و الا میتواند بمحل خود مراجعت کند .

لقابت - بنده مخالفم .

رئیس - بفرمائید .

لقابت - بنده موافق هستم با اساس فرمایش آقای دشتی اشخاص وقتی میآیند باید تکلیف شان زود معلوم شود ولی

مجری این قانون دولت است چند نکته هم هست يك وقت اعلان و دعوت است ما اوشتم اشخاص موظفند بروند خودشان را معرفی کنند در حوزه يك وقت هم هست که این اشخاص معرفی میشوند و اسم نویسی میکنند يك

تشریفاتی دارد مثل اینکه به طبیب مراجعه میکنند یا مواعی دارد که ابراز میکنند چون فقط متولد هزار دو بیست و چند احضار شده بایستی دید مواعی را که ابراز میکنند وارد

هست یا نیست و چه دلیل دارد آیا مریض است آیا معلول است و آن چیزهایی که ابراز میکند چه جور چیزهایی است آیا مانع در کار او هست یا نیست اینها رسیدگی باید بشود

اگر قید کنیم حتماً ۵ روز یا قید کنیم يك هفته و این فکر عملی باشد خود بخود اجرا نمیشود مثل اینکه قید بفرمایند که فلان محکمه باید در ظرف ۵ روز رأی بدهد حالا اگر

رأی نداد يك غفلی کرده است در اینجا هم حوزه تقصیری که کرده است بنده چیزی را که مخالفم با پیشنهاد آقای دشتی (آقای دشتی استدعا میکنم توجه بفرمائید) بیشتر

آن جمله آخرش است که اوشته شده اگر تکلیفش معلوم شد برگردد این يك احتمالی ایجاد میکند و يك اختلافی را ایجاد میکند (صحیح است) .

دکتر جوان - بخیر - نمیکند .

لقابت - از يك طرف دولت میخواهد او را متخلف بشناسد از طرف دیگر او میگوید آمدم شما مرا بخوانید و يك اختلاف و احتمالی ایجاد میشود بالاخره آقای معاون

وزارت جنگ موافق است که توافقی حاصل بشود آقای طباطبائی هم که موافق است جمع کنیم نظرهارا و با این موافقت ها بنده پیشنهاد میکنم بعد از ورود سرباز و معرفی خودش در ظرف ۱۵ روز تکلیف نهائی او را معلوم کنند (یکی از نمایندگان کان - زیاد است) ما ۱۵ روز در نظر گرفتیم حالا آقایان ده روز میفرمایند ده روز باشد اینجا مقصود طرز عمل است بنده گفتم پس از ورود سرباز و معرفی خودش هر حوزه مکلف است تکلیف او را تا ۱۵ روز معلوم کنند و در این زمینه هم پیشنهادی شده است حالا خوبست این عمل را يك قدری مهلت بهش بدهند تا بجزریان بیفتد تا سال دیگر این عمل را بکنند بعد اگر اشکالی داشت پیشنهاد کنند (بعضی از نمایندگان کان - رأی بگیریید) .

رئیس - آقای دشتی .

دشتی - عرض کنم اگر میخواهید کار را عملی کنید و انجام بدهید همه جور میشود اگر مأمور نظام وظیفه انداد یا نخواهد وظیفه خودش را انجام دهد این شخص مشمول که مقصر نیست پس بنا بر این ما نباید مشمول را معطل کنیم که از کار و زندگیش بیفتد معینا چون آقای سرریس فرمودند که من با اصل آن موافقت میکنم ولی از آن والا بعد را مخالفند از آن والا بعد را بزیید باقی دیگر را ممکن است در ماده بکنیم .

لقاب - پس از جمله والا را حذف بفرمائید مدت هم ده روز بشود .

افشار - ده روز زیاد است .

(مجدداً این قسم خوانده شد)

(مدت معطلی هر مشمولی در هر يك از حوزه های سرباز گیری از ۵ روز نباید تجاوز کند) .

دشتی - يك هفته اش بکنید .

اعتبار - يك هفته رد شده است .

لقاب - ده روز .

افشار - ده روز زیاد است .

هستهار - ده روز .

دشتی - هشت روز باشد پس از معرفی از هشت روز نباید تجاوز کند .

(مجدداً این قسم خوانده شد)

مدت معطلی در هر يك از حوزه های سرباز گیری پس از معرفی از ۸ روز نباید تجاوز بکنند .

رئیس - آقای مخبر .

طباطبائی - موافقم بنده .

معاون وزارت جنگ - قبول میکنم .

اعتبار - این پیشنهاد قبول شده حالا بماده باید رأی بگیریید .

طوسی - پیشنهاد آقای دکتر حکیم الدوله هم همین است تقریباً .

دهستانی - بنده هم پیشنهادی داده ام .

رئیس - پیشنهاد آقای دهستانی :

موقع احضار مشمولین در هر سال يك مرتبه و در غیر موقع کار کشاورزی خواهد بود .

دهستانی - پس میکنم .

رئیس - موافقین با ماده ۳۳ با این اصلاحاتی که شده بر خیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده سی و چهارم : ماده ۳۴ - مشمولین آماده بخدمت در روز تعیین شده بایستی حضور یابند و در صورت تأخیر و یا غیبت مشمول مقررات ماده (۱۵۶) خواهند بود .

رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - بنده در شور اول هم عرض کردم خوب بود این قانون اساساً یکجا بمجلس شورای ملی میآمد که حالا این ماده ۱۵۶ که بآن اشاره شده است بنده که يك نفری هستم که در تمام این ادوار در مجلس بوده ام خاطر نیست که باشد (بهر آنجه - در خود این لایحه در صفحه آخر است) آقا بنظر بنده در شور اول هم عرض کردم که يك عیب و نقصی دارد این قانون بنده عرض میکنم که هر عیب و نقصی اگر در عوض هست در روز اول باید رفع کرد و بنده میخواهم عرض کنم که اگر مشمولی بیمار شد و نتوانست

حاضر شود بالاخره او هم بایستی به مدت خد متش بعنوان تخلف افزوده شود ؟ یا اینکه اگر مشمولی بیمار شود عذرش موجه است ؟ و باید این را یا در قانون یا در نظام نامه پیش بینی بکنند که اگر مشمولی مریض شد طبیب گواهی باو داد قانوناً معاف باشد خواستم این را توضیح بدهند آقای سرریس که در مجلس سابقه باشد و بعد ها اسباب زحمت مردم نشود .

معاون وزارت جنگ - در صفحه ۱۴ ماده ۱۵۶ را اگر ملاحظه بفرمائید نوشته شده است که هر گاه مشمول بدون عذر موجه حاضر نباشد و الا عذر موجه اگر داشته باشد و یا عذری برای خانواده های آنها پیش آمده باشد یا بیمار باشد و از طرف پزشک تصدیق شده باشد عذر موجه است و قبول میشود .

رئیس - آقای انوار فرمایشی دارید ؟

انوار - بلی آقا .

رئیس - بفرمائید .

انوار - اینجا مدت غیبت و تأخیر را یکجور قرارداد است و نوشته است مشمولین آماده بخدمت در روز تعیین شده بایستی حضور یابند و در صورت تأخیر و یا غیبت مشمول مقررات ماده (۱۵۶) خواهند بود .

در صورتیکه مطابق ماده ۱۵۶ که قرأت کردم غائب که ایامده است مدت خدمتش برایام خدمتش اضافه میشود اما این تأخیری بیشتر بوده است یعنی صبح باید بیاید ظهر آمده عصر باید بیاید فردا آمده تأخیر غیر از غیبت است نوشته است تأخیر و غیبت بعلمت اینکه باید اینها را مورد کیفر قرار بدهند و کیفر اینها فرق میکنند و بنده معتقد نیستم برای تأخیر هم اینجا مجازات باشد و نمیشود غیبت و تأخیر را در حکم واحد قرارداد مجازات نمود غیبت البته تخلف کلی است ولی تأخیر که مدت کمتری است این بایستی که کیفرش کمتر باشد توضیح بدهند از توضیح ایشان مطلب روشن شود .

معاون وزارت جنگ - اینجا ملاحظه بفرمائید تأخیر

یا غیبت برای ما مفهومش یکی است يك کسی که ایامده یا تأخیر کرده است یا غائب بوده است برای ما مفهومش یکی است .

انوار - خوب قانون را درست بکنید آقا تأخیر را بردارید .

معاون وزارت جنگ - خوب تأخیر را برداریم ناقص میشود .

انوار - پس اصلاح کنید .

دکتر طاهری - بنویسید در صورت غیبت .

معاون وزارت جنگ - مانع ندارد . در صورت غیبت .

رئیس - پیشنهاد آقای اوحدی :

بنده پیشنهاد میکنم ماده ۳۴ لایحه حذف و ماده ۳۴ اصل قانون جای آن باشد .

رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - بنده قبل از دستور خواستم يك عرضی راجع به این قانون بکنم آقای رئیس به بنده اجازه انداد هر وقت باشد بنده عرض خودم را راجع به این قانون نظام وظیفه خواهم کرد حالا پیشنهاد کردم که این ماده ۳۴ از این لایحه حذف شود و ماده ۳۴ اصل قانون جای گزینی آن باشد حالا از آقایان امابندگان محترم قضاوت میخواهم از روزی که آگهی نظام وظیفه منتشر میشود يك مدتی را در آن آگهی معین می کنند که اشخاص حاضر شوند پس از اینکه حاضر شده اند تا وقتی که تحویل قسمت سرباز خانه بشوند از این مدت تا آن مدت تمام عنوانش عنوان احضار است پس از اینکه حاضر شدند دو قسم مجلس رسیدگی برای وضعیت مشمولین مقصد میشود یکی مرتبه اول در تحت نظر ریاست حوزه و یکی در تحت نظر ریاست حکومت و هیئتی که بنام مجلس سرباز گیری تشکیل میشود ماده ۳۴ اصل قانون که آقایان کنار گذاشته اند این است ماده ۳۴ رسیدگی و اسم نویسی تحت نظر فرمانده قسمت و رئیس حوزه سرباز گیری و رئیس دفتر آمار (با نماینده آنها) انجام میشود این ماده اصل قانون است این ماده را کنار گذاشته اند بجای آن این ماده را تعیین کرده اند (مشمولین آماده بخدمت الی آخر مشمولین آماده بخدمت آن مشمولی را میگویند که

وضعیت اولیه اش در حوزه سر باز گیری همین شده باشد اگر شده است آماده به خدمت نیست آوقتی که آماده به خدمت شدنی آید در حوزه مجلس سر باز گیری آوقت اگر اشکالاتی دارد و اگر بیاناتی دارد در مجلس سر باز گیری بیان میکند باین نظر عرض کردم که آقایان قضاوت بفرمایند و پیشنهادات کردم که این ماده ۳۴ برداشته شود و آن ماده ۳۴ جایشین آن بشود.

معاون وزارت جنگ - آقای اوحدی گمان می کنم فصل سوم را با فصل پنجم مخلوط فرمودند برای اینکه ما در فصل پنجم راجع به وضعیت مشمولین بطور کلی صحبت کردیم در صورتی که در فصل پنجم رسیدگی به وضعیت مشمولین را در چندین ماده طرح کردیم استدعائی که داشتیم این است که زیاد روی قانون سابق برود زیرا قانون سابق بیشتر روی حوزه های اصلی می رود و ما حالا حوزه های فرعی و حوزه های اصلی درست کردیم و حالا حوزه های فرعی و اصلی نسبت به وضعیت سابق فرق میکند مثلاً مأمور کشوری که در محل هستند فرق میکند اگر امروز هم یک نفر مأمور آمار یا یک نفر دیگری را در این حوزه اسم ببریم و آن مأمور نباشد بکلی اصل ترتیب قانون بهم می خورد اگر این پیشنهاد است و واقعاً آقایان محترم مصر هستند خوب است باز در کمیسیون دقت بشود تا با وضعیت کل مطابقه بشود اگر مخالفتی و یا موافقتی میباشد بشود و الا اگر ما با عجله بخواهیم این کار را بکنیم دچار زحمت میشویم و ممکن است یک قانونی در بیاید که قابل اجرا نباشد.

اوحدی - اجازه میفرمائید بنده یک توضیحی بدهم؟

بنده اشتباه نکردم بنده حق ندارم یک توضیح بدهم؟

رئیس - بفرمائید.

اوحدی - مگر نظام نامه نیست؟ بنده اشتباه نکردم بنده اشتباهی که در خود این ماده شده است آنرا بیان کردم فصل پنجم و ششمی که لایحه همین کرده است آنهم برخلاف اصل قانون است و توضیحات خودم را نسبت بآن هم در جای خودش میگویم عجلتاً پیشنهاد کردم این ماده ۳۴ را بردارید و همان ماده ۳۴ قانون اصلی را جایش بگذارید.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای اوحدی.

اعتبار - باید بماده رأی بگیریم اگر مجلس رأی نداد منظور آقای اوحدی حاصل شده است اگر رأی داد که پیشنهاد ایشان رد شده محسوب میشود (صحیح است)

الوار - آقایان که اصلاح شده کجا رسید؟ بنده پیشنهاد کردم که کلاً تاخیر حذف شود خود آقای سر تیب هم قبول کردند و فرمودند که اینها در صورت غیبت است.

رئیس - آقا تاخیر باید باشد و تاخیر با غیبت فرق دارد تاخیر این است که دیر حاضر میشود و دیر میآید ولی غیبت آنست که اصلاً نمیآید.

موافقت با ماده ۳۴ برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد

۵ - موقع و دستور جلسه آئینه - ختم جلسه

رئیس - اگر تصویب میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آئینه روز پنجشنبه ۲۶ شهریور ماه سه ساعت و نیم بظهر دستور هم شور دوم لایحه نظام وظایف عمومی.

مجلس پنج ساعت و سه ربع بعد از ظهر ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری